

Meie koolis on kujunenud toredaks traditsiooniks, et õppeaasta lõpul palub kooli direktor Helve Sibul oma vastuvõtule õpilased, kes on õppinud ja käitunud väga hästi, samuti need, kes on edukalt esindanud kooli olümpiaadidel, võistlustel või muul moel. Direktori vastuvõtule kutsutakse ka õpilaste vanemad ning neid juhendanud õpetajad.

2012/2013 õppeaastal õppisid viitele Roven Ilves 1. klassist; Salme Adeele Hollas, Robin Parv ja Bibily Cassidy Ilves 2. klassist; Ann Kukkk, Kerili Täht ja Gerda Aire Jahu 3. klassist, Killu-Christiin Kirsimägi, Uku Konsap, Aliis Lang, Cassandra Piirioja ja Ilja Smetanin 4.a klassist; Laura Kaur 4.b klassist; Jana Dzjuba ja Greete Anton 5. klassist; Jenna Liilia Järvinen 6.a klassist; Steven Luuk 6.b klassist; Greete Hollas 7. klassist; Carol Maask ja Heleene Hollas 9.a klassist ning Johanna Kompus 9.b klassist.

Meie õpilased olid edukad maakondlikel olümpiaadidel:

Matemaatikaolümpiaadil saavutas 7. klasside arvestuses I koha Greete Hollas, tema õpetaja on Anne Reiljan. 4. klasside arvestuses jagas matemaatikaolümpiaadil I-II kohta Uku Konsap õpetaja Valve Konksi juhendamisel.

Matemaatikavõistlusel „Nuputa“ saavutas II koha võistkond koosseisus Epp Heliste, Greete Hollas ja Talvi Annus ning III-IV koha Jana Dzjuba, Robyn Põldsaar, Jenna Liilia Järvinen ja Marianne Raha, neid juhendasid õpetajad Anne Reiljan ja Karin Tepaskent.

Kunstiõpetuse olümpiaadil saavutas 6.-7. klasside arvestuses III koha Meril Mändik, juhendas õpetaja Aire Perk.

4. klasside õpioskuste olümpiaadil saavutas III koha võistkond koosseisus Uku Konsap, Aliis Lang ja Cassandra Piirioja õpetaja Valve Konksi juhendamisel.

Keemiaolümpiaadil saavutas 9. klasside arvestuses IV koha Johanna Kompus, juhendas õpetaja Liis Orro.

6. klasside inglise keele viktoriinil saavutasid V koha Jenna Liilia Järvinen ja Rene Mõttus, juhendas õpetaja Hille Juss.

Etlusvõistlusel „Ellen Niiduga Midrimaal“ Võru maakonna eelvõistlusel saavutas II koha Jekaterina Laidinen, juhendas õpetaja Pilvi Saarma.

Maakondlikul ettelugemisvõistlusel saavutas I koha Britten Pärkson, teda juhendasid õpetajad Triinu Uiibo ja Maris Kütt.

Võrumaa Keskraamatukogu korraldatud loodusjutuvõistlusel saavutasid III koha Jenna Liilia Järvinen ja Karel Kivimägi, juhendas õpetaja Mirli Isak.

Häid tulemusi saavutati ka spordis:

Kuni 14-aastaste koolinoorte rahvusvahelistel suusahüppevõistlustel Saksamaal saavutas III koha ja Eesti Meistrivõistlustel II koha Triinu Hausenberg.

ETV kahevõistlussarja üldvõitja kuni 8-aastaste vanuseklassis oli Sten-Jörgen Leis.

Võru maakonna koolinoorte N-liiga segakorvpallivõistlustel saavutas II koha võistkond koosseisus Heleene Hollas, Greete Hollas, Liisa Matsi, Pille-Riin Ploom, Günter Sein, Kevin Põldsaar ja Albert Hurt.

Võru maakonna koolinoorte meistrivõistlustel 7.-9. klasside tüdrukute võrkpallis saavutas III koha võistkond koosseisus Heleene Hollas, Liisa Matsi, Annabel Reilson, Pille-Riin Ploom, Greete Hollas, Angelika Nikandrova ja Epp Heliste.

Maakonna meistrivõistlustel murdmaajooksus saavutas kevadel poiste 500 meetri murdmaajooksus III koha Rene Mõttus, sügisel sai poiste 500 meetri jooksus III koha Mihkel Lumi; tüdrukute 500 meetri jooksus saavutas III koha Johanna Luik ja tüdrukute 1000 meetri jooksus II koha Marianne Raha.

Võru maakonna koolinoorte kergejõustiku teatejooksude meistrivõistlustel pendelteatejooksudes saavutas tüdrukute 4x400meetri jooksus III koha võistkond koosseisus Marianne Raha, Epp Heliste, Greete Hollas ja Johanna Luik ning poiste 4x400meetri jooksus II koha võistkond koosseisus Viktor Maljuga, Steven Luuk, Rene Mõttus ja Albert Hurt.

Õpilasi juhendasid kehalise kasvatuse õpetajad Merje Meemann ning Heli Maaslieb.

Direktori tänukirja kooli edukalt esindanud õpilaste juhendamise eest pälvisid õpetajad Heli Maaslieb, Merje Meemann, Mirli Isak, Aire Perk, Valve Konksi, Anne Reiljan, Karin Tepaskent, Liis Orro, Hille Juss, Pilvi Saarma, Triinu Uiibo ning Maris Kütt.

Postikaru

Võru I Põhikooli ajaleht – www.vip.edu.ee – mai 2013

Sündmused

28.05. – 9.klasside tutipäev

28.05. – Direktori vastuvõtt parimatele

õppuritele

31.05. – Spordipäev

03.06. – Kooli rattavõistlus

04.06. – Õppeaasta lõpetamise aktus

19.06. – 9.klasside lõpuaktus

**suvevaheaeg (v.a lõpuklassid) -
5. juuni kuni 31. august**

Ajaliftiga läbi Eesti ajaloo

Paide, mis orduajal kandis nime Wittenstein, on oma nime saanud meie rahvuskivi paekivi järgi. Keskajal oli Paide linnus üks tähtsamaid ja tugevamaid ordu kantse. 5.-9. klasside parimate õppurite preemiareis viiski meid tänava Eestimaa südamesse Paidesse, kus külastasime ajakeskust Wittenstein. Kohapeal jaotati meid kahte gruppi ning alustasime giidide saatel ajas rändamist. Samal ajal kui üks grupp linnuse õuel välilahingut pidas, püüdes teise võistkonna lippu endale saada, rändas teine grupp muinasajast tänapäeva. Ajastust ajastusse rändasime ajamasinaga – stiilselt kujundatud liftiga. Igal korrusel sai tutvuda erineva ajastuga Eestimaal: oli muinasaeg, orduaeg, kuningate aeg, tsaariaeg, Eesti aeg, okupatsioonide aeg, taasiseseisvumise aeg, euroaeg. Iga korrusel oli kujundatud vastavalt ajastule. Näiteks muinasaja korrusel istusime ümber ilmapuu, orduaja korrusel oli publik ümber istungite laua, tsaariajastus saime osa imiteeritud tööllaõidust, stalinismiajastu tuba oli kujundatud küüditamisaegseks rongivaguniks. Igal korrusel oli võimalik vaadata ajastut illustreerivat humoorikat videoklippi, kus vastava ajastu inimesteks olid kehastunud Eesti armastatud näitlejad ja artistid. Üles astusid Märt Avandi Gustav II Adolfin, Peeter Volkonski Ivan Julmana, Juhan Ulfsak Peeter I-na, Tanel Padar eestlasest vabadusvõitlejana. Kõik nad väljendasid oma ambitsioone Eestimaa suhtes. See oli põnev ja silmaringi laiendav rännak.

Greete Hollas 7. klass, Heleene Hollas 9.a

Matkasime Sänna Taevarajal

Reedel sõitsime koos esimese klassiga Sännasse. Sealses Kultuurimõisas näidati meile kõiki planeete kõigepealt arvutist. Seejärel suundusime rajale, et osaleda aktsioonis "Päikesesüsteem – minu kosmiline kodukant". Eesmärgiks oli läbida meie päikesesüsteem: Päike, Merkuur, Veenus, Marss, Jupiter, Saturn, Uraan, kaugemal paiknes Neptuun. Meie jõudsime Saturnini, edasi ei jaksanud. Seal puhkasime, mängisime hargikulli ja suundusime tagasi. Iga planeedi juures rääkis giid põnevalt sellest taevakehast ning tema seosest teistega, samuti nende vastastikusest mõjust. Tagasi alguspunktis, osalesime õpitoas „Maailmapäätja pitsa“, kus küpsetasime ise pitsa valmis ning seejärel lasime sel hea maitsta. Kuigi see päev oli väga palav ja väsitav, sain teada palju uut ja huvitavat.

Salme Adeele Hollas 2. klass

Meie tore ekskursioon

22. mail käisid 2. klass, 4.a ja 4.b ekskursioonil. Kõigepealt veetsime toredasti aega Tartus mänguasjamuuseumis. Seal oli väljas igasuguseid mänguasju: kaisukarusid, nukke, autosid kui sõjamehi, lisaks veel filminukud. Vaatasime seal ka lühikesi multikaid ning nukuteatrit. Edasi suundusime Lodjakotta, kus tegime ise valmis lodjamudeli. Selleks saagisime sulle-mulle saega mudeli aluse, andsime sellele peitli ja sae abil laeva kuju, siis puurisime aluse keskele augu ning panime sinna pulga, mille otsa sai kinnitada purje. Graveerisime mudelile ka oma nimed ning tegime mustreid. Uhked laevad said! Seejärel suundusime lodjaga Jõmmu Emajõe. Lodja peal räägiti meile palju põnevat ümbritsevast loodusest, aga ka lauldi. Eriti meeldis meile sildade alt läbi sõita, kusjuures ühe korra jäime ka silla all seisma. Lodjasõit oli põnev kogemus ning need inimesed, kes seda retke läbi viivad, on väga lähedad. Soovitame teistelgi sellele retkele minna.

Killu-Christiin Kirsimägi 4.a

Postikaru

Võru I Põhikool

Seminari 1

65608 VÕRU

Telefon:

7821234

E-post:

kool@vip.edu.ee

Veebisait:

www.vip.edu.ee

Võru I Põhikool

Karjääripäev

Tavapäraselt toimus III veerandi eelviimasel päeval karjääripäev, mille raames meie õpilased käivad tutvumas erinevate asutuste ja ettevõtetega. Tagasisideks palusime klassidel õppekäikude üle arutleda ning välja tuua, mida saadi teada külastatud asutuste ning sealsete ametite kohta ja milline oli nende hinnang päevale.

1.klass käis Vene Õigeusu kirikus tutvumas Mihhaili isa tööga. Nägime kiriku sisemust, tutvusime oluliste ikoonidega. Mihhaili isa rääkis kommetest kirikus, süütasime küünlaid, et meil kõigil hästi läheks. Markus süütas küünla oma ema mälestuseks. Saime teada, missugune on preestri töö. Preestriks õpitakse ülikooli usuteaduskonnas, preester peab olema tark, rahulik, mõistev ja usaldusväärne. Mihhaili isa selgitas, miks on kirik vajalik ja oluline. Meile väga meeldis see käik, sest see maailm oli meie jaoks uus ja põnev ning jutt, mida meile räägiti oli lastepärane ja kõigile arusaadav.

6.b klass külastas trükikoda Täht. Meie jaoks oli üllatav, et AS Võru Täht ja Võrumaa Teataja on kaks täiesti erinevat asutust. Kuna need asuvad ühes majas, olime arvamisel, et need kuuluvad kokku. Lisaks Võrumaa Teatajale trükitakse trükikojas Täht ka Põlvamaa ajalehte Koit, aga ka reklaamvoldikuid, raamatuid ja visiitkaarte. Ühes kuus kasutatakse ära 100 kg trükivärvi. Trükikojas töötavad monteerija (valmistab ette trükiplaate), trükkija, tehnik (hooldab masinate eest), vastuvõtja (võtub masinast ajalehti), vahendaja ja juhataja. Trükikojas ametis olev isik peab olema hea tervisega: taluda tuleb värviõhna kui ka lärmi. Peab olema kannatlik ja väga täpne ning tuleb rutiini taluda. Ametit õpitakse kutsekoolis, aga seda saab teha ka kohapeal õpipoisiks olles. Meie jaoks oli päev meeldejääv. Eriti meeldis trükimasin ja see, et meil õnnestus ajalehte trükkimist jälgida.

8.b tutvus Cristella VT OÜ-ga. Saime teada, et enamik pagaritooteid tehakse masinatega, kuid käsitsitööd on samuti palju. Näiteks tehakse hetkel rullbiskviiti käsitsi, õige pea aga võtab sellegi töö üle masin. Inimesed töötavad Cristellas kahes vahetuses, vaid üks liin on 24/7 töös. Tooteid eksporditakse erinevates Euroopa riikidesse ning loomulikult Eesti turul, aga viimane moodustab väga väikese osa. Üllatav oli meie jaoks see, et leiba ja saia selles asutuses ei toodeta – tegemist on Baltimaade suurima sügavkülmutatud toodete valmistajaga. Asutuses töötab 170 inimest - kondiitrid, pagarid, pakkijad, kokad. Toodete valmistamine algab taigna segamisest: see tehakse retseptide alusel, pannakse vajalikud komponendid kokku ning siis toimub valmistamine juba masinatega, liine mööda sõidab taigen vajaliku järgmise tööliste juurde jne. Erinevaid

tooteliike teevad erinevad inimesed, aga nad vahetavad oma liinitöid: ühel nädalal teeb üks näiteks kaneelisaiaakesi, teisel kukleid. Mõnel tootel, näiteks küpsisetordil on aga vaid üks kindel tegija. Tooted pakitakse masinaga ning kleebitakse peale säilivusaeg. Praak kõrvaldatakse enne väljasaatmist, toodangust järele jäävad jäägid küpsetatakse suurte kangidena ahjus ära ning saadetakse loomadele söödaks. Hästi oluliseks peetakse selles asutuses hügieeninõuete järgimist. Ehetest võib olla ainult abielusõrmus, kõik muu on keelatud. Mütside ning kitlite ja kinnaste kandmine on kohustuslik. Toodete seest metallesemete leidmiseks kasutatakse veel viimases faasis metalliotsijat, et vältida ebameeldivaid olukordi klientide ees. Cristellas töötavad kondiitrid, pagarid, pakkijad, kokad. Erilisi oskusi neilt inimestelt ei oodata, sest väljaõpe toimub kohapeal. Aga meie leidsime, et need töölised peaksid olema kannatlikud, hoolsad, suure tahtejõuga, järjekindlad, oskama retseptide järgi tooteid valmistada, seadmeid käsitleda, samuti tundma kella.Meie klass jäi päevaga rahule, huvitav oli vaadata, kuidas kõik on mehhaniseeritud ning toimib nagu kellavärk. Saime uusi teadmisi, selle kohta, milliseid tooteid seal valmistatakse, kuidas seda tehakse ja eriti põnev oli see, kuidas toodangut pakendatakse ning milliseid gaase selleks kasutatakse. Salamisi lootsime, et saame erinevaid tooteid degusteerida, aga kuna neil on tegu masstoodanguga, siis jäi see vaid unistuseks. Kindlasti soovime järgnevalgi aastal külastada mõnda uut asutust, et olla kursis, millised oleksid võimalused hiljem kodulinnas töökohta leida ja vastavalt sellele oma edasiõppimist planeerida.

5. klass külastas tänavu AS-i Abris, 6.a Võru Rõivas OÜ-d, 7. klass tutvus Võru Meteoroloogiajaama tööga, 9.-ndate tüdrukud käisid Lõuna-Eesti haiglas ning noormehed AS-s RehPol.

6.b vaatab trükikojas, kuidas Võrumaa Teatajat trükitakse

1.-4. klassid käisid preemiaekskursioonil Jääaja keskuses

Üllatusmomendi hoidmiseks meile tavaliselt ei räägita, kuhu preemiareis meid viib, seetõttu mõistatasime Tartu poole sõites omavahel, et mis meid ees oodata võiks. Kui Tartust läbi olime, taipasime, et seekord on sihiks Jääaja keskus Äksil. Koos giidiga vaatasime kõigepealt ära muuseumi tervituse ja seejärel pugusime läbi jääprao esimesse suurde saali, kus nägime mammutit. Meile selgitati, et topised on need loomakujud, mis on tehtud pärisloomadest (kes mingil põhjusel on hukkunud, spetsiaalselt topise tegemiseks ei lähe keegi looma maha laskma). Nendest loomadest aga, kes tänapäevaks välja on surnud, topiseid teha ei saa. Neist tehakse loomutruud jäljendid – mullaääd. Nii näiteks olid selle mammuti karvad tegelikult vesipühvli omad ja mammutipoja kasukas hoopis linatakkudest tehtud. Nägime ka ürghirve ja koopalõvi. Esimesel korrusel räägiti meile jääajast, loomadest, inimeste elulust. Nägime koobast, millises võisid inimesed tollal elada: eriti põnev oli see, et koldeuus oli ekraan, millel jooksis filmilõik koopainimeste elust. Liivakastis oli laste mänguasju, koopaseinu katsid joonistused. Väga meeldis mulle virmaliste tuba, kus diivanil istudes tekkis tõesti tunne, nagu oleksin õise taeva all ja seal vehklevad värvilised virmalised. Märkasin ka langevaid tähti.

Teisel korrusel oli väljas info liustike tekkimisest ning suurtes vitriinides sai vaadata loomastikku ajaperioodide kaupa. Nupule vajutades võis kuulata lindude laulu. Veel sai kuulata legende põnevate paikade kohta Eestimaal, aga mulle meeldis kõige rohkem Kalevipoja kiviheitmäng. Kolmandal korrusel saime teadmisi ilmastikust ja ilmavaatlustest ning arutasime selle üle, millise jälje me ise loodusesse jätame kodus tegutsedes, autoga sõites, aga ka erinevaid kaupu tarbides. Vaatasime filmi „Veetilga seiklused“. Kellel huvi, sai giidi käest „Veepiisa mängu“ töölehe, mille küsimustele ta kogu majast vastuseid otsis. Pärast ringkäiku giidiga anti meile vaba aega omaette ringi vaatamiseks. Nii sai igaüks lugeda just neid stende ja läbi proovida neid tegevusi, mis tema jaoks kõige

kõitvamad tundusid. Minu arvates oli meie preemiareis nii põnev kui õpetlik.

Uku Konsap 4.a

Maribel Veske

Tsõõrikese tantsurühmade tegemistest

Esimesi märkmeid Võru I 8-klassilise Kooli tantsurühmast leidsin 1967. aasta tantsupeoteatmikust, tantsuõpetaja oli siis Helju Jäger, hiljem on koolis juhendanud rühmi ka saksa keele õpetaja Ene Kuus. Mina alustasin koolis tantsulaste juhendamist 1991. aastal, nii et 1992. aasta kevadel esinesime juba Võrumaa tantsupeol. Tänapäevaks on rühmades palju lapsi esimesed tantsusammud selgeks saanud, paljudel neist on tantsupisik külge jäänudki.

Kui meenutada varasemaid aegu, siis kõige kaugemal oleme Tsõõrikese tantsuoskust näidanud Türgimaal ja ka Soomes ning päris palju aastaid festivalil Enku-Drenku Aluksnes.

Tsõõrikesel on olnud palju huvitavaid esinemisi: kooli juubeliteod, emadepäevad, rahvusvaheline tantsupäev, jõulupeod. Kõik ülesastumised on võimaldanud näidata seda, mida lapsed oskavad ning milliseid tantse on õpitud. Vahel on päris põnev ka suurtega koos tantsida nagu poisid ja segarühma mehed möödunud aastal „Pulgatantsuga“ ja „Kandaliga“ näitasid. Meenutada tasub mitmeid tantsulaagreid ja proove koos Parksepa tantsulastega enne 2011.aasta üldtantsupidu, eriti praegusel 5.klassi rühmal, kellele ülevaatuste käigus tubli töö eest omistati kõrgem kategooria.

Kindlasti kuuluvad huvitavate esinemiste hulka üldtantsupeod Tallinnas ja Võrumaa tantsupeod, Võru Folkloorifestival koos ringkäigus lustimisega ja laste päikesepeol esinemisega, laste folklooripäevad Kandles, Parksepas, Sõmerpalus, kus alati on osalistele kingiks kommikott ja võimalus mõistatusi mõistatada, laule laulda, meisterdada ja tantsida koos kahesaja lapsega. „Sabatantsu“ peaksid kõik Tsõõrikeses tantsinud

lapsed teadma ja oskama.

Mitmel korral on Tsõõrikese lapsed esinenud koos Läti tantsurühmadega tantsupäeval Varstus, kus möödunud aastal omistati meile eripreemia rahvuskultuuri väärtuste hoidmise eest. Suvel 2012 oli 5. klassi rühmal hästi vahva osaleda üle-Eestilises Noorte Tantsijate Suvelaagris Värskas. Seal sai mattidel magada, staadionil hommikvõimlemist teha, tänu väga päikesepaisteliste ilmadele järves ujuda, setu muuseumi külastada, mängida, aga ka palju tantsida ning suhelda. Laagri lõpuks valmis tantsuetendus, mida lavastas Maido Saar. Ja vaatajaid oli staadionimuru paksult täis.

Eriline ettevõtmine oli sel kevadel kui Tsõõrikese mõlemad rühmad osalesid Võrumaa uute tantsude konkursil Kandle suurel laval uute tantsudega „Lõbus tere“ ja „Pahupidi polka“. Kõigil oli võimalus näha 34 uut tantsu Võrumaa tantsuõpetajatelt ja vaheaegadel koos kapelli saatel lustida. Loosiõnn naeratas 5. klassi rühmale, kingiks saadi Uue-Antsla liikluslinna pääsmed. Kuna tantsuhuvilised ikka kokku hoiavad, siis otsustas 5. klass, et võtavad ka 2. klassi rühma kaasa. Tänapäevaks on vahvas liikluslinnas käidud, liiklust õpitud, autodega sõidetud, auto kütusepaaki täidetud, kindlustus vormistatud.

Head toetajad ja abilised on olnud õpetajad Siiri Konksi, Ülo Rästa, Aino Karendi, Anne Reiljan, Külli Heliste, Hele Hinn, Aare Rätsepp, Pilvi Saarma, Urmas Rööbning ja paljud teised ning kindlasti kõik lapsevanemad, kes on hoolitsenud oma laste eest, korrastanud rahvarõivaid, õmmelnud ja tikkinud, olnud saatjateks meie proovidel, esinemistel ja reisidel. Ja kindlasti ka palju plaksutanud lõbusate ja südamlike tantsude eest. On ju omaste ja kooli positiivne suhtumine kõige olulisem väikese kui ka veidi suurema inimese arengus.

Ees ootavad uued esinemised, uued tantsud ja ka 2014. aasta üldtantsupidu, kuhu väga paljud tantsurühmad soovivad pääseda. Kuidas Tsõõrikese käsi edaspidi käib? Usun, et ikka tantsuga ja ikka hästi!

Maie Pau/tantsuõpetaja

Õppekäigul päästeametis

Käisime koos esimese klassiga tutvumas päästjate tööga. Meile räägiti, et päästetöö on väga ohtlik ning keeruline. See pole üldse nii lihtne, et lased ainult voolikust vett ja tuli ongi kustutatud. Ükskõik, millal väljakutse tuleb, isegi kui oled duši all, peab kohe kiiresti minema. Kui on väga suur tulekahju, siis peavad Võru päästeautodele ja päästjatele appi tulema ka meeskonnad Antslast ja Põlvast. Saime teada, et lisaks tulekahjude kustutamisele aitavad päästjad hätta sattunud inimesi ning loomi. Veel käivad nad avariipaikadel tagajärgi likvideerimas ning mõnikord tuleb lausa inimesi puruksõidetud autodest välja lõigata. Päästjad on enamasti mehed, sest naistele on see töö liiga raske. Kui tahad päästjaks saada, pead suutma ühe minuti jooksul teha 59 kätekõverdust ja 18 lõuatõmmet. Naispäästjaid on Eestis ainult üks.

Meile näidati päästjate tööriietust ja kõik lapsed said kiivrit pähe proovida - see oli raske. Jope ja püksid on tehtud sellisest materjalist, mis ei sütti. Pükste küljes on ka konks, millega saab end millegi külge riputada. Meile õpetati, kuhu ja millise aluse peale võib küünla põlema panna ning millega tuua valgus telki. Teame nüüd ka seda, kuidas kustutada pliidil põlevat panni, kuidas väljuda suitsusest toast ja palju muud kasulikku. Kõige lõpuks näidati meile päästeautosid ja saime ka ise nendesse sisse ronida. Mõtlesime ka selle peale, et võib-olla hakkame isegi tulevikus päästjaks. See on raske, kuid väga oluline amet.
Martin Sadam, Mairo Parv 2. klass

Õppisime looduses

17. aprillil toimus 2.klassil õuesõppetund Kreuzwaldi pargis. Selles tunnis olid meie õpetajateks külalised Jane ja Silver. Kõigepealt rääkisid nad tulest: see võib olla nii halb kui hea. Hea on tuli selletõttu, et annab sooja ja valgust, paha aga siis, kui kõik maha põletab. Saime teada, et tikku ei tohi enda suunas tõmmata, sest riided võivad põlema minna. Seejärel võtsime kahte ritta, ühes reas olid rästikud, teises nastikud. Rästikud liikusid sinka-vonka, nastikud aga otse reas järgmise punkti. Nüüd räägiti meile õhust. Sisse hingame me hapnikku, välja aga süsihappegaasi. Tegime katse küünlaga. Kui põlevale küünlale purk peale panna, kustub see ära. Järelikult on põlemiseks vaja hapnikku. Vahepeal puhusime õhupalle täis ning siis arutasime, millised linnud lendavad kevadel lõunamaalt tagasi. Edasi liikusime nagu kevadlinnud lennates. Kui maandusime, rääkisime maast, ilma milleta ei kasva ükski taim. Meile seletati, kuidas teha vahet odral, nisul, kaeral ja rukkil. Sõime ka maitsvat nisujahust kühvetatud karaskit. Viimases punktis oli teemaks vesi. Kui söögita peab inimene vastu ühe kuu, siis veeta saab hakkama kuni neli päeva. Vesi on organismile elutähtis. Kui suvel vihma sajab, tekib taevasse vikerkaar. Meiegi värvisime ära kenad vikerkaared. Kooli tagasi jalutades otsisime kevade märke ja kuulasime linnulaulu. Meile meeldis vahelduseks õues õppida.

Salme Adeele Hollas 2.klass

Vahelduseks on päris tore õues õppida

Koorilaulust ja laulupeost

Laul on aastatuhandeid vana ja saatnud inimesi hällist hauani. Laul on eestlase jaoks sama loomulik kui kõne. Laulupidu - see on ilus sõna. Eesti ülemaaliste laulupidude traditsioonile pani aluse esimene üldlaulupidu 1869. aastal. Laulupidu pole meelelahutus, vaid eestimeelsuse avaldus. Sellise muusikaharidusega maad nagu Eesti teist maailmas pole. Täna on Eesti laulu- ja tantsupidu võitnud laialdase tähelepanu ning kuulub alates 2003.aastast UNESCO vaimse ja suulise pärandi nimekirja.

Lastekoorid said osalemisõiguse 1947.a laulupeol ja alates 1960.a peost on meie kooli lastekoor osalenud kõikidel noorte- ja üldlaulupidudel.

Käesolev aasta on kultuuripärandi hoidmise aasta ja 1. juunil toimub Kubja laululaval III Uma Pido, mis on iseloomulik ainult meie kandi rahvale. Oma keelt ja oma kultuuri tuleb hoida.

Kogu õppeaasta õppisime võrukeelseid laule. Laulude õppimine tekitas vahel isegi pahameelt, sest ei osatud sõnu lugeda ja ei saadud ka aru. Nüüdseks on koondproov toimunud ja laulud hästi kõlanud. Kahju, et mõnedele lastekoori lauljatele ei ole sõna laulupidu kui ka peol osalemine tähtis. Järgmine õppeaasta tuleb koorilauljatele pingeline aasta, sest ees ootab ettevalmistus XXVI üldlaulupeoks „Puudutuse aeg. Aja puudutus“.

Kõigile lauljatele head tahtmist ja laululusti.

Helga Ilves muusikaõpetaja

Mudilaskoor esineb kevadkontserdil

Moeshow 2013

Et anda kaasõpilastele mõningaid näpunäiteid, kuidas kevade hakul kiiresti ja suhteliselt väikese vaevaga oma välimust moekaks ja pilkupüüdvaks saada, demonstreerisid noored moeloojad 18. aprillil rõivaid ja aksessuaare, mille nad käsitöötundides ja ringides olid valmistanud. Moeshow 2013 kandis pealkirja „Geomeetiline lõige“ sest just geomeetrilisi kujundeid – ruutu, ristkülikut ja ringi aluseks võttes olid esemed disainitud. Lisaks meie kooli neidudele osalesid üritusel ka külalised Kreuzwaldi gümnaasiumist.

Nagu ikka, eelnes moepeole pikk ja põhjalik ettevalmistusperiood. Iga soovija mõtles välja, mida ta endale teha tahab, lapati ajakirju ning arutati õpetaja Evega, kuidas leida sobivaimad lahendused. Seejärel sai käärid kangasse lüüa ning traageldama-õmblema-harutama uuesti pusima hakata. Nii, nagu see isetegemise juures ikka käib! Vahepeal tekkis mõnedel ka käegalöömisemeleolu, et jätaks õige asja katki. Siis oli vaja natuke tagantütsitamist õpetaja poolt ning mõned asjad küll viimasel minutil, aga valmis need said. Triin ja Sheila otsisid muusika, Angelika ja Kevin võtsid enda peale show juhtimise ning proovid võisid alata. Koos õpetajatega panime paika liikumise ja selle, kuidas just konkreetset rõivast või eset võimalikult efektselt publikule demonstreerida. Signat-saginat jagus mitmesse õhtupoolikusse. Moeshow päeval tegime veel ühisproovi Kreuzwaldi kooli tüdrukutega ja olimegi valmis publiku ette astuma.

Käsitööklassi juures oma lavaleastumist oodates kippusid mannekeenidel jalad natuke värisema, õpetajad tuletasid veel meelde, et maha ei tohi vaadata ega naeratust unustada. Igaühe kohta lugesid õhtujuhid põgusa tutvustuse ning seejärel tuli rohelisel vaibal kõndida ja oma kätetööd esitleda. Tegelikult läks saali astudes igasugune lavahirm üle: publikut oli kohal küll suhteliselt vähe, aga need, kes tulnud olid, elasid kõigile kaasa aplausi ja ergutushüüetega. Üllatuskülastena astusid üles Sheila 8.a-st ning Karl 9.b-st, kelle esinemisele publik juubeldavalt kaasa elas. Show lõpuks said kõik osalejad tänukirjad ning šokolaadid ja toimus pildistamine. Omamoodi auhinnaks on ka see, et valminud rõivaid-kotte-ehteid saame edasi kasutada.

Aveli Sadonski 5. klass

Aveli demonstreerib omatehtud peahet

Õpime ohutut rattasõitu

Aprilli algusest osalevad paljud 4.a ja 4.b klassi õpilased jalgrattakoolitusel. Meie eesmärgiks on õppeaasta lõpul sooritada jalgratturi eksam ning saada juhiluba. Koolitusele registreerudes ei osanud ma arvata, kui suur töö meid tegelikult ees ootab. Teooriatundides õpime liikluse märke ja reegleid ning arutame läbi konkreetseid olukordi, lahendame liikluste ning analüüsime neid. Liiklusreegleid tundmata aga tänavale minna ei tohi, siis võib õnnetus kiirelt käes olla.

Meie grupist valiti välja kolm poissi ja neli tüdrukut, kes pidid mõned asjad teistest kiiremini selgeks saama, sest 1. mail toimus jalgrattavõistlus „Võrumaa rattaäss 2013“. Siis kui teised piirdusid veel ainult teooria õppimisega, tuli meil lisaks sellele ka harjutusväljakul aega veeta. Sinna olid üles pandud igasugused vigurelemendid: tuli klotse ümber ajamata kaheksat ja slaalomit sõita, sõiduraja vahetamist harjutada, kaldteel ja kiigel sõita, ketti kandes ühe käega sõita, õiges kohas pidurdada. Kuigi võib arvata, et need, kes kodus tihti rattaga sõidavad, saavad sellega hõlpsasti hakkama, ei ole see päris nii. Aga selgeks me asja saime.

Võistluse päeval kogunesime Vabaduse väljakul. Peale raja tutvustust läksime kõik koos Kesklinna gümnaasiumisse, kus toimus teooriateadmiste kontroll. Igaüks pidi lahendama liiklustesti ja võistkonna punktisummad liideti. Tagasi Vabaduse väljakul, pidid võistkonna poisid minema bussi, kuhu korraldajad olid pannud rattad, millel olid mingid vead. Meie võistkonnast jättis üks poiss võistlusele tulemata, nii läks Anette koos Uku ja Janariga seda ülesannet lahendama.

Aliis Lang 4. klass

Uku 4.a-st startimas võistlusel „Võrumaa Rattaäss 2013“

Nelinurkse kangatüki abil saab hõlpsasti garderoobi täiendada

Koolikiusamine – müüdid ja tegelikkus

Mulle meenub oma kooliajast, kuidas klassikaaslased kiusasid endast pisemat poissi. Nad panid ta mõneks ajaks kappi kinni, togisid ja seda kõike saatis alati vali naer. Mõnele kõrvalisele võis see paista naljatamisena, ka kiusatav ise püüdis läbi valu juhtunut naljaks keerata. Kiusajate käest pääsenuna aga võis teda näha nutmas – asi oli naljast kaugel. Probleemiga ei tegelema keegi, sest koolis puudusid psühholoog ning kooliarst, ka politseid ei kutsutud asja lahendamaks. Olukord paranes alles ajapikku, kui saadi vanemaks, targemaks, paranes omavaheline suhtlus ning klassis valitses taas sõbralik õhkkond.

Sarnaseid juhtumeid võib leida pea igast koolist ning sageli ei oska või taha keegi mõistagi, et tegu on tõsimeeli koolikiusamisega ja mitte naljateoga.

Millised on põhilised müüdid koolikiusamisest ja milline tegelikkus? Kas ainuke lahendus koolikiusamisest pääsemiseks ongi vaid vanemaks ja targemaks saamine?

Müüt: Koolivägivald leiab aset siis, kui kedagi kooli territooriumil pekstakse.

Tegelikkus: Koolivägivald ei ole ainult pekmine. Füüsiliselt võib see tähendada näiteks löömist ja tõukamist, psühholoogiliselt aga söimamist, narrimist, ähvardamist, väljapressimist. Lisaks kuulub kiusamise alla ka kaasõpilase pahatahtlik grupist väljaarvamine, tõrjumine, grimassitamine, ignoreerimine, teksti ja piltidega alandamine ning mõnitamine.

Müüt: Kiusatav on ise selles süüdi, et teda kiusatakse.

Tegelikkus: Enamjaolt satuvad kiusamise ohvriks need, kes teistest mingil moel erinevad. Erinev võib olla välimus, iseloom või mõni muu tegur. Kiusaja leiab vajadusel alati põhjuse, miks kellelegi liiga teha ning seejuures ei anna ta endale aru, et kiusatav ise oma seisu või olemuse parandamiseks midagi ette võtta ei saa. Kindlasti ei ole koolikiusamine ühelgi juhul õigustatud ega põhjendatud.

Müüt: Kiusaja on pärit probleemsest perest ning kodused raskused elab ta välja koolis kaasõpilaste peal.

Tegelikkus: Sageli on kiusajateks just korralikust perest ja küllaltki hea õpiedukusega noorukid. Enamjaolt on nende näol tegu oskuslike manipuleerijatega, kes võivad üheteledele olla parimaks sõbraks, teistele jõhkraks tagakiusajaks. Ässitades teisi kiusamisele, jäävad nad ise sageli süüst puhtaks ja arvavad ekslikult, et ei olegi kellelegi midagi halba teinud.

Müüt: Teiste kiusamine on lahe ja naljakas.

Tegelikkus: Kellegi tagakiusamises ei ole midagi laheda või naljakat – see on seaduserikkumine. Igasugune vägivald (ka psühholoogiline) on seadusega keelatud ning seadusega pahuksisse minejat ootab ees karm karistus. Alaealise saab politsei suunata komisjoni, kus talle määratakse sobilik mõjutusvahend. Tõsisemate juhtumite korral võib asja hakata arutama juba kohtunik.

Noorsoopolitseinikuna olen oma töös seisnud sageli silmitsi olukordadega, kus noored ei taju, et nende „mäng“ ja „nali“ üle piiri lähevad. Meenub juhtum, kui poisid mängisid vahetunnis lumesõda ning loopisid lumekuule ühe klassikaaslase pihta. Vaatamata sellele, et pihtasaanu palus häälekalt enda kiusamine lõpetada, ei teinud teised suures hoos seda kuulmagi. Sel ajal, kui teistel löbu jätkus, olid poisid silmad juba pisarates, ta tundis alandust ja pahameelt kaasõpilaste julma käitumise tõttu. Ent kool peab olema kohaks, kus kõik õpilased heameelega käivad ja end hästi tunnevad. Selleks tuleb kõigil anda oma panus, et koolikeskkond oleks turvalisem ning sõbralik.

Sageli on just kaasõpilased sekkunud erinevatesse kiusamisjuhtumitesse, abistanud tõrjutut ja lõpetanud seeläbi tarbetu vaenu kiusatava suhtes. Parima panuse koolikiusamise vähendamiseks saab mõistagi anda kiusaja ise. Olles kaaslaste vastu sõbralik ja lugupidav, õpid ka endast lugu pidama. Ära tee teistele seda, mida sa ei taha, et sulle tehtaks ning ära riku oma noorusaega ära seaduserikkumise eest saadud karistusega.

Kui oled koolikiusamise ohver või näed kiusamist pealt, ära jää oma murega ükski. Anna juhtunust kindlasti teada oma vanematele, õpetajale, sotsiaalpedagoogile, mõnele usaldusväärsele täiskasvanule või otsejoones politseile. Nõu saad küsida ka veebikonstaablilt, lasteabi telefonilt 116111 või veebileheküljelt www.lasteabi.ee

Kersti Raiküla

Lõuna prefektuuri noorsoopolitseinik

Käisime perega rattamatkal

Meie pere on juba kaheksal korral osalenud Roheliste rattaretkel. Minu jaoks oli seekordne retk „Kuidas elad, Pandivere?“ viies. Esimesel päeval tuli läbida 56 kilomeetrit: alustasime Tamsalust ning suundusime Ebavere hiiemäe poole. Lõunapaus peeti Kilti mõisas, kus kunagi elas ümbermaailmareisija Krusenstern. Järgmine peatus tehti Antu kalakasvanduses, kus nägime forelle ja kuldkalakesi ning meid tervitas ka hüljes Poiss. Õhtuks jõudsimme kõrge Emumäe tippu, kus panime telgid üles ja söime õhtust. Meile esines ansambel Põhja-Tallinn. Hommikul asusime edasi väntama, tee algas pika laskumisega. Käisime vaatamas Simuna meteoriidkraatrit, mille oli tekitanud ämbrisuurune taevakivi tükike. Edasi viis tee ülesmäge Kellavere tippu. Õhtuks sai sõidetud 79 kilomeetrit ja jõudsimme Pariisi külla, kus peale õhtusööki saime Kukurpillide saatel tantsu lüüa. Kolmanda päeva hommikul sõitsime Neeruti maastikukaitsealal kitsastel ja künklikel metsateedel. Sadulamäel esines meile Jaan Tätte. Matka jätkudes möödusime paljudest ajutistest järvikutest, mis täituvad kevadel veega, aga suveks kuivavad. Sel päeval läbisime 40 km.

Kolm pikka matkapäeva olid päris väsitavad, kuid väga põnevad. Nägime palju vanu mõisaid ja kuulsime iga paiga kohta huvitavaid lugusid. Järgmisel aastal toimub Roheliste rattaretk Märjamaal. Mina tahaksin minna!

Salme Adeele Hollas 2. klass

Jüripäeva matkamäng

Tänavune matkamäng leidis aset Tamula järve kaldal. Tol päeval puhus hästi tugev tuul, aga me ei lasknud end sellest kohutada. Kummikud jalas, kapuutsid pähe tõmmatud, asusime peale 3. tundi kooli juurest tee. Iga klassile anti legend, mille järgi tuli üles leida kontrollpunktid. Meie leidsime esimese punkti järve äärest ronimisredelite juurest, seal tuli meil ümbrust vaadelda ja paarilisele jutustada, mida näen endast paremal, vasakul, silmapiiril, kõrgel üleval. Püüdsime leida kirjeldamiseks erinevaid asju ja objekte. Edasi suunas juhised meid Roosisaare lähedale skulptuuri „Elujõud“ juurde. Ülesande leidsime skulptuuri jalamilt kivi alt. Siin me kujutlesime end igaüks mingiks taimeks ja tegime läbi selle eluringi seemnest viljumiseni ning hääbumiseni. Siis liikusime mööda kallast parki, kus oli kaks kontrollpunkti: ühes pidime leidma oma riietelt ettehoigatud kevadilillede värve ja kui neid leidsime, siis ringi ümber suure puu jooksmas. Teises punktis ootas meid mõistatuste leht. Viimast õiget kohta tuli otsida rannalt. Leidsime selle keskmisest kabiinist. Kiletaskus oli mängu „Hundid, tulge ulguma, rebased, tulge haukuma!“ juhend. Huvijuht ütles, et kuna tuul on külm, võime seda mängu mängida koolimajas, aga meie leidsime, et rannas on vahvam ning külma me ka ei tundnud.

Salme Adeele Hollas 2.klass

3. klass uurib, kus on matkamängu järgmine kontrollpunkt

Jääajakeskuses

Külastasime veepuhastusjaama

Käisime klassiga 19.aprillil õppekäigul Võru veepuhastusjaamas. Kooli juurest on sinna poolteist kilomeetrit ning päikeselisel päeval oli see igati mõnus jalutuskäik. Meid võttis vastu üks jaama töötaja, kes näitas ja selgitas, kuidas reovesi jälle puhtaks saab. Vesi, mis puhastusjaama jõuab, on ühes suures basseinis. Seal on väga ebameeldiv lõhn ja vee pinnal hulbib igasugust sodi, mis ei ole veel põhja settinud. Selles basseinis on suur sõel, mis püüab suurema prahi kinni, aga ei tee veel vett puhtaks. Edasi tegutsevad bakterid, et puhastada vesi nendest ainetest, mis on lahustunud. Laborant rääkis meile bakteritest: osad neist on head ja teised halvad. Veel saime teada, et pruunid bakterid on elus ja mustad surnud. Järgmisesse basseini pumbatakse juba puhastatud vesi, mis suunatakse seal Võhandu jõkke. Edasi läksime ühte ruumi, kus oli väga palju nuppe. Kui varem töötas selles jaamas 28 meest, siis nüüd on neid ainult kaks. Kogu töö teevad ära masinad. Kui kuskil on midagi valesti, hakkavad tulukesed vilkuma. Töötajale tuleb ka telefonile sõnum, et midagi on katki. Lõpuks pakuti meile kosutavat kasemahla, meie tänasime vastuvõtjaid õpetliku käigu eest ning kinkisime neile šokolaadi.

Kertu Kalkun, Robin Parv 2.kl

1. klassi õpilaste esimene suleproov

Mina

Olen juba täitsa suur, sõidan rattaga kui tuul. Õppimiseks aega pole, kevad on ju nii tore.

Risto Parv

Kevad

Kevadel ilmad on ilusad, nüüd ma väljas mängida saan.

Mängin töökat põllumeest, külvan rapsi elu eest.

Erki-Sten Kärge

Kass

Kassil on pikad vurrud, kassil pikk on saba. Kass lööb mõnusalt nurru, kassi elu on vaba.

Chris – Taimar Kõlu

Ka tänava käisid 6. klassid „Teeme ära!“ raames linna koristamas

Ajakeskuses Paides